

Mörby, Turinge, avgränsning för detaljplan

Mörby 5:1, Turinge socken, Nykvarns kommun, Södermanland

Tomas Ekman

Lst dnr 43111-4685-2016 och 43111-8920-2016

ARKEOLOGGRUPPEN AB RAPPORT 2016:41

ARKEOLOGISK FÖRUNTERSÖKNING

Mörby, Turinge, avgränsning för detaljplan

Mörby 5:1, Turinge socken, Nykvarns kommun, Södermanland

Tomas Ekman

Lst dnr 43111-4685-2016 och 43111-8920-2016

ARKEOLOGGRUPPEN I ÖREBRO AB
Drottninggatan 11, 702 10 Örebro
Telefon 019-609 04 10

www.arkeologgruppen.se
arkeologgruppen@arkeologgruppen.se

© 2016 Arkeologgruppen AB

Arkeologgruppen rapport 2016:41

Författare Tomas Ekman

Grafisk form Nina Balknäs@Högtorps Diverse

Omslagsfoto Kultur blir natur. Rabarber från båtsmannens trädgård.
Foto taget av Arkeologgruppen AB.

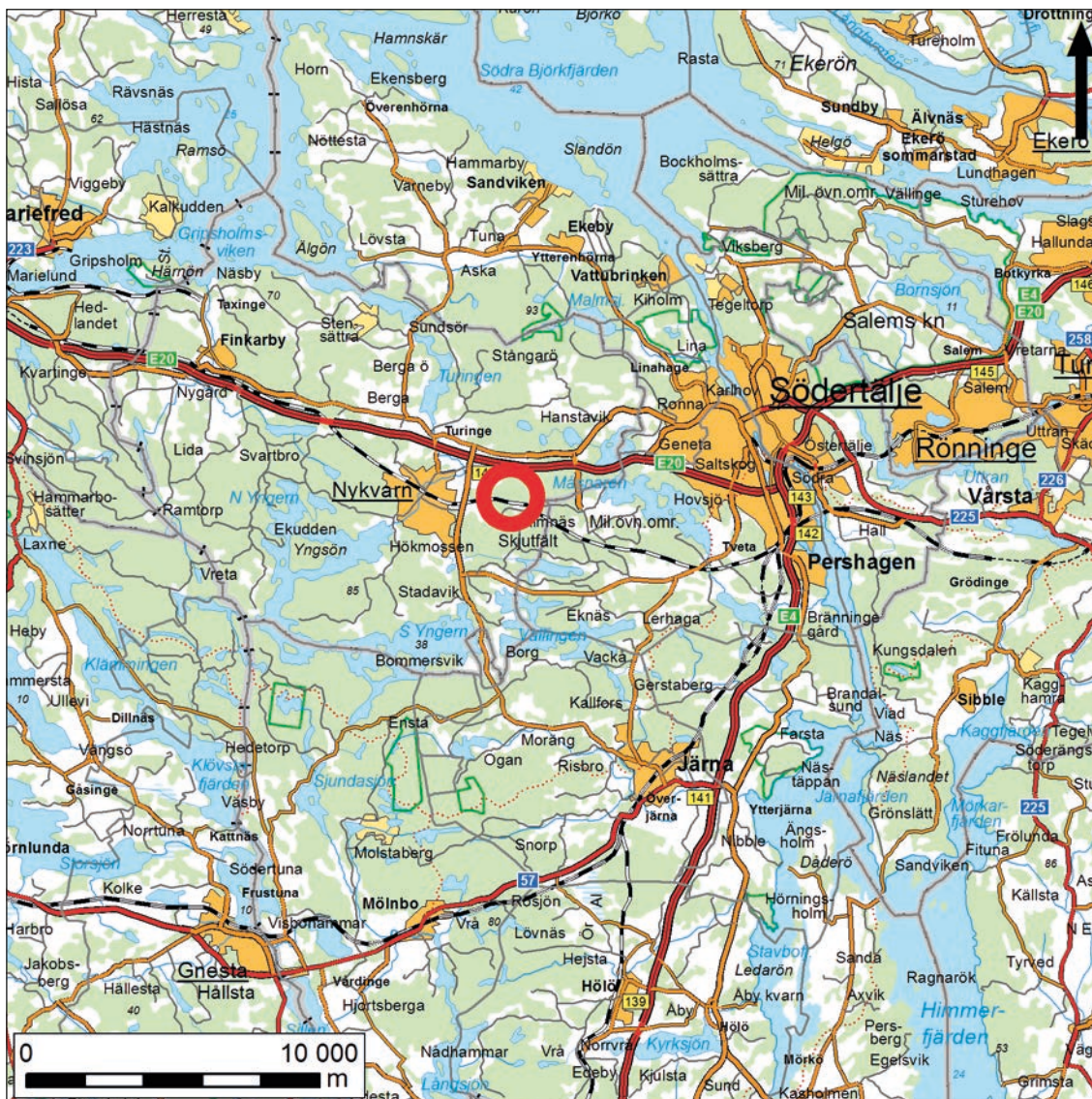
Kartor ur allmänt kartmaterial, © Lantmäteriet Dnr R50223371_160001

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Inledning	5
Bakgrund och kulturmiljö	7
RAÄ-nr Turinge 494:1	7
RAÄ-nr Turinge 225:1	7
RAÄ-nr Turinge 555	9
RAÄ-nr Turinge 460:1	9
RAÄ-nr Turinge 4:1	9
RAÄ-nr Turinge 558	11
Syfte	11
Metod	11
Genomförande	13
Resultat	17
RAÄ-nr Turinge 494:1	17
RAÄ-nr Turinge 225:1	17
RAÄ-nr Turinge 555	17
RAÄ-nr Turinge 460:1	17
RAÄ-nr Turinge 4:1	17
RAÄ-nr Turinge 558	18
Tolkning och utvärdering	18
Utvärdering av undersökningsplanerna	19
Referenser	20
Tekniska och administrativa uppgifter.....	21
Bilagor	22

Bilaga 1. Schakttabell

Bilaga 2. Anläggningstabell

Figur 1. Karta över trakten kring Mörby med den aktuella undersökningsplatsen markerad med en röd cirkel.

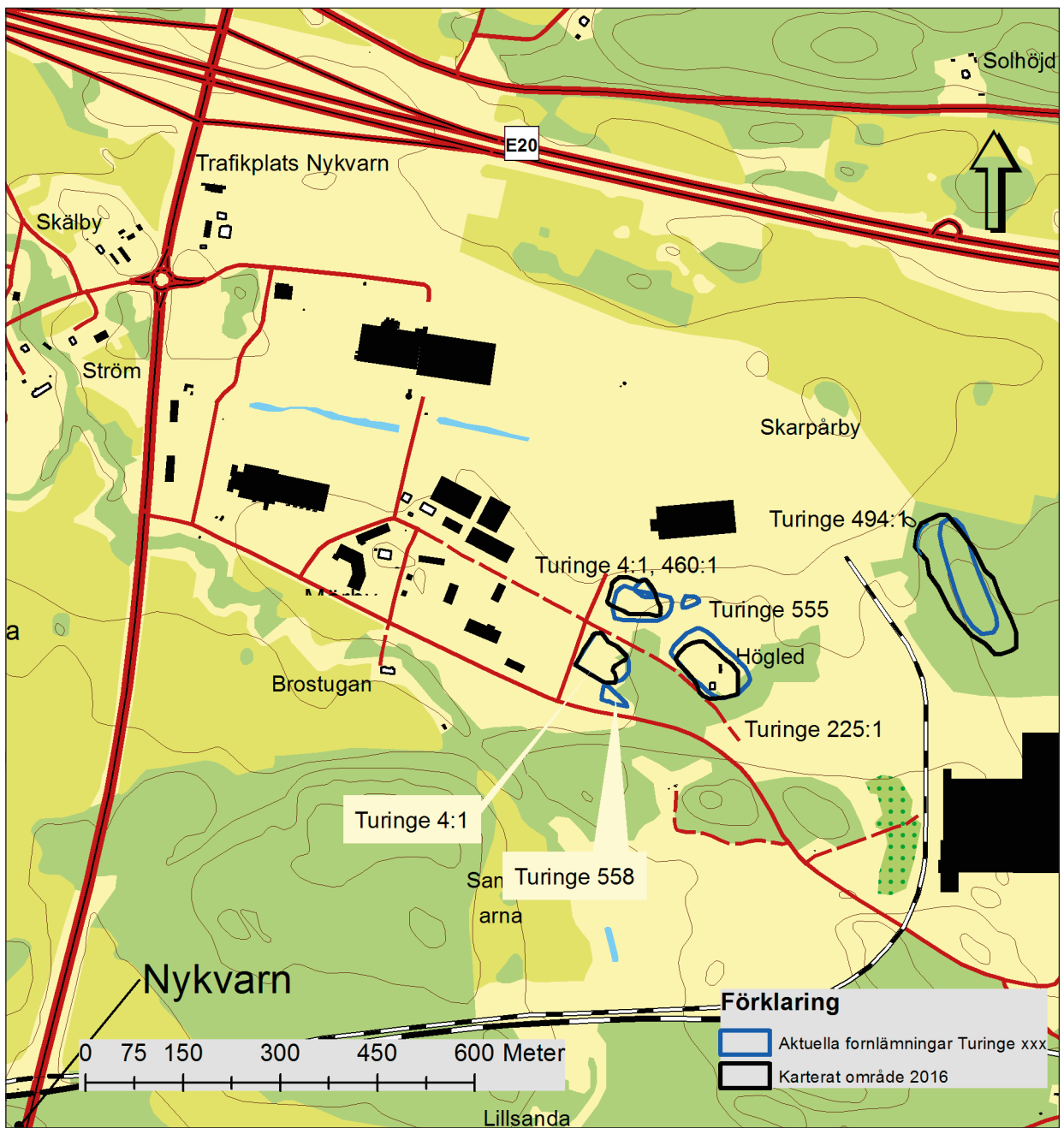
Sammanfattning

Arkeologgruppen AB har utfört två arkeologiska förundersökningar i avgränsande syfte nära Mörby i Turinge socken, Stockholms län. Den ena omfattade fornlämningen RAÄ-nr Turinge 494:1, ett grav- och boplatssområde med sannolik datering till bronsåldern. Det andra uppdraget gällde flera fornlämningar: gravfältet RAÄ-nr Turinge 4:1, torplämningen RAÄ-nr Turinge 225:1, skålgropslokalen RAÄ-nr Turinge 555 och boplatsen RAÄ-nr Turinge 558.

Lokalen med RAÄ-nr Turinge 494:1 fick en ytmässigt större avgränsning jämfört med tidigare registrering. Lokalen med RAÄ-nr Turinge 4:1 fick i stället en något mindre yta. Den norra delen var också något felinprickad och en ny inmätning gjordes i samband med uppdraget. Torplämningen med RAÄ-nr Turinge 225:1 fick en mer preciserad inmätning vilket var möjligt att göra då torpet numera är rivet vilket det inte var när fornlämningen registrerades. För RAÄ-nr Turinge 555 och 558 gäller att de avgränsades enligt förfrågningsunderlaget.

Inledning

Med anledning av Nykvarns kommuns pågående detaljplanearbete "Mörby del 5" genomförde Arkeologgruppen AB två arkeologiska förundersökningar i avgränsande syfte under maj 2016. Båda uppdragen redovisas i denna rapport. Beställare var Nykvarns kommun som även bekostade arbetet. Uppdragsgivare var Länsstyrelsen i Stockholms län.

Figur 2. Utdrag ur Fastighetskartan med det aktuella området markerat.

Bakgrund och kulturmiljö

Bygden kring Mörby i Turinge utgör en rik fornlämningsmiljö där såväl brons- som järnålder finns väl representerade. Ett stort antal arkeologiska undersökningar har genomförts inom närområdet, främst under senare år när allt mer mark exploaterats för industriändamål.

RAÄ-nr Turinge 494:1

Fornlämningen RAÄ-nr Turinge 494:1 utgörs av ett grav- och boplatsområde som innefattar nio skärvstenshögar, ett röse, två stensättningar och en terrassering. Det registrerades först vid en arkeologisk utredning år 1995 (Brunstedt 1995). Dess utbredning bedömdes då till cirka 190x40 meter. Nedan återges beskrivningarna från Fornsök i något förkortad form.

Skärvstenshögarna är mellan 4 och 10 meter i diameter och upp till 0,7 meter höga. De är alla övermossade och övertorvade, några har skärvstenar synliga i ytan.

Röset är 12 meter i diameter och cirka 1 meter högt, relativt övermossat, med fyllning av 0,4–1 meter stora stenar.

Stensättningarna är rundade, 4–6 meter i diameter och 0,2–0,4 meter höga. Fyllningen av 0,3–0,5 meter stora stenar, övermossade eller lätt övertorvade.

Terrasseringen uppges till cirka 6 meter i diameter och 0,2 meter hög.

Vid fältinventering inom närområdet kunde konstateras att fornlämningen är belägen på en höjdplatå orienterad i nordnordväst – sydsydöstlig riktning.

Hela området är bevuxet med reslig barrskog. Anläggningarna är relativt tydliga men i flera fall rejält övermossade. Fler gravar kan dölja sig inom området. Viss tveksamhet råder kring terrasseringens natur. Den kan likaväl vara av naturlig art. Dock bör tilläggas att flera rotvältor inom den här delen av området försämrade förhållandena för besiktning. I området fanns också gott om vildsvin som här och där hade bokat inom fornlämningsområdet.

RAÄ-nr Turinge 225:1

RAÄ-nr Turinge 225:1 är registrerat som "Lägenhetsbebyggelse" med båtsmanstorp Högled som huvudinslag. Båtsmanstorp Högled, nr 131 i Turinge socken, finns belagt år 1694 i en längd över båtsmän i socknen. Registreringen gjordes i samband med en arkeologisk utredning år 1995, då tomten fortfarande var bebyggd. Fornlämningsområdet omfattar cirka 120x60 meter, med en utsträckning som sannolikt

Figur 3. En av gravarna med tydliga spår av vildsvinsaktivitet. Foto av Arkeologgruppen AB.

Figur 4. Utsikt från gravfältsdelen 4A mot 4B. Foto av Arkeologgruppen AB.

betingades av att torpet då fortfarande var bebott. Vid utredningen upptogs även nio sökschakt i hagmarken norr om torpet, inom ett möjligt boplatsläge. Inget av schakten innehöll fornlämningar.

RAÄ-nr Turinge 555

Fornlämningen RAÄ-nr Turinge 555 utgörs av ett hållristningsområde, cirka 25x20 meter stort, som registrerades år 2007 (Broström 2007). Det innefattar tre block med varsin skålgrop. Området ligger i hagmarken strax öster om gravfältet med RAÄ-nr Turinge 4:1. I gravfältets norra kant finns också en förekomst av ytterligare åtta skålgropar, registrerade som RAÄ-nr Turinge 460:1 (se nedan). De totalt fjorton skålgroparna bör sannolikt ses i samband med gravfältet. Skålgroparna var svåra att urskilja vid förundersökningen och beskrivningen bygger väsentligen på uppgifter i Fornsök samt rapporten från år 2007.

Yta 1. Hållristning i block, 2,1x1,9x0,8 meter, bestående av 1 skålgrop, 40 millimeter i diameter och 5 millimeter djup. Belägen mitt på blockets plana ovansida.

6 meter NNV om yta 1 är:

Yta 2. Hållristning i block, 0,5x0,5x0,2 meter stort, bestående av 1 skålgrop, 50 millimeter i diameter och 5 millimeter djup. Belägen på blockets topp.

17 m öster om yta 2 är:

Yta 3. Hållristning i block, 1x0,7x0,2 meter, bestående av 1 skålgrop, 50 millimeter i diameter och 15 millimeter djup. Belägen mitt på blocket.

RAÄ-nr Turinge 460:1

RAÄ-nr Turinge 460:1 är ett hållristningsområde, cirka 30x25 meter stort, som har fyra ytor med skålgropar, varav en yta med sex skålgropar. Av övriga ytor har två stycken två skålgropar medan den fjärde ytan har en skålgrop.

Området återfinns vid den norra gränsen för gravfältet RAÄ-nr Turinge 4:1 och tillhör rumsligt sett gravfältet. Avgränsning i denna riktning ingick inte i uppdraget, men området nämns ändå för att ge en heltäckande beskrivning av områdets fornlämningar.

RAÄ-nr Turinge 4:1

RAÄ-nr Turinge 4:1 är ett gravfält som delas i en nordlig (4A) och en sydlig (4B) del av en äldre väg. Att det rör sig om ett större gravfält är en tolkning som lanserades i revideringsinventeringen som utfördes år 1979. Vid förstagångsinventeringen registrerades de båda delarna som två separata gravfält med RAÄ-nr 4 och 5.

Figur 5. Utdrag ur laga skifteskarta A 105-28:3. Den ingår i en rågångskarta med flera fastigheter. Den kartan är från 1910 men innehåller äldre karteringar. Sannolikt årtal för laga skifteskartan är år 1848.

Den norra gravfältsdelen (4A) låg på en mindre förhöjning i äldre, tuvig hagmark som dock verkade vårdad. Inga träd växte på själva gravfältet, däremot i omkringliggande mark. I norr fanns flera större block, varav några utgjorde hållristningsområdet RAÄ-nr Turinge 460:1.

Gravarna var i vissa fall svåra att urskilja på grund av den täta vegetationen. I några av gravarna syntes skador i ytskiktet, men alla skador var av äldre datum. Avgränsning skulle göras dels mot söder, dels mot öster. På båda sidorna fanns äldre åkerytor som framgår av laga skifteskartan som sannolikt upprättades år 1848 (figur 5, där gravfältsdelen 4A motsvaras av nummer 264). Den östra åkerytan avdelades från en större äldre åkeryta mot öster av ett rejält dike. Längs med diket fanns några större lövträd.

De båda gravfältsdelarna skildes åt av en grusväg som lett till båtsmanstorpets Högled. Denna väg förefaller att ha haft i huvudsak samma sträckning åtminstone sedan mitten av 1800-talet (figur 4, utdrag ur laga skifteskarta).

Den södra delen (4B) låg i tuvig hagmark. Inom denna fanns en del lövträd, upp till 20–30 år gamla, men marken var i stort sett ren från sly. Även här syntes en del skador i ytskiktet och även här rörde det sig om gamla skador. Avgränsning skulle göras mot öster, där terrängen utgjordes av mer vattensjuk mark som under någon period använts som hagmark. Den var nu igenvuxen med större lövträd.

För båda gravfältsdelarna gällde att de verkade stämma dåligt med markeringarna i Fornsök. Båda två tycktes för långt utdragna åt öster och i fallet 4A även åt söder.

RAÄ-nr Turinge 558

RAÄ-nr Turinge 558 är en mindre boplotsrest med en känd utsträckning om cirka 20x40 meter. Den uppmärksammades först vid en arkeologisk schaktövervakning år 2006 som främst rörde fornlämningarna med RAÄ-nr Turinge 4 och 225 (Hansson 2007). Då påträffades även denna boplotsrest i form av två härdar, stolphål och rester av ett kulturlager. Boplotsen har sannolikt sin huvudsakliga utsträckning söder om Mörbyvägen som utgjorde gräns i denna riktning för den här aktuella undersökningen.

Själva boplotsytan var täckt med tät sly. Den aktuella avgränsningen skulle enbart göras mot nordöst. Där löpte ett större dike där undersökningsområdet slutade år 2006. På andra sidan om diket fanns igen-vuxen, sank hagmark (samma som öster om gravfält 4B).

Syfte

Syftet var att enligt Länsstyrelsens förfrågningsunderlag avgränsa de befintliga fornlämningarna för att ge ett underlag för bedömning av möjligheten för exploatering inom området.

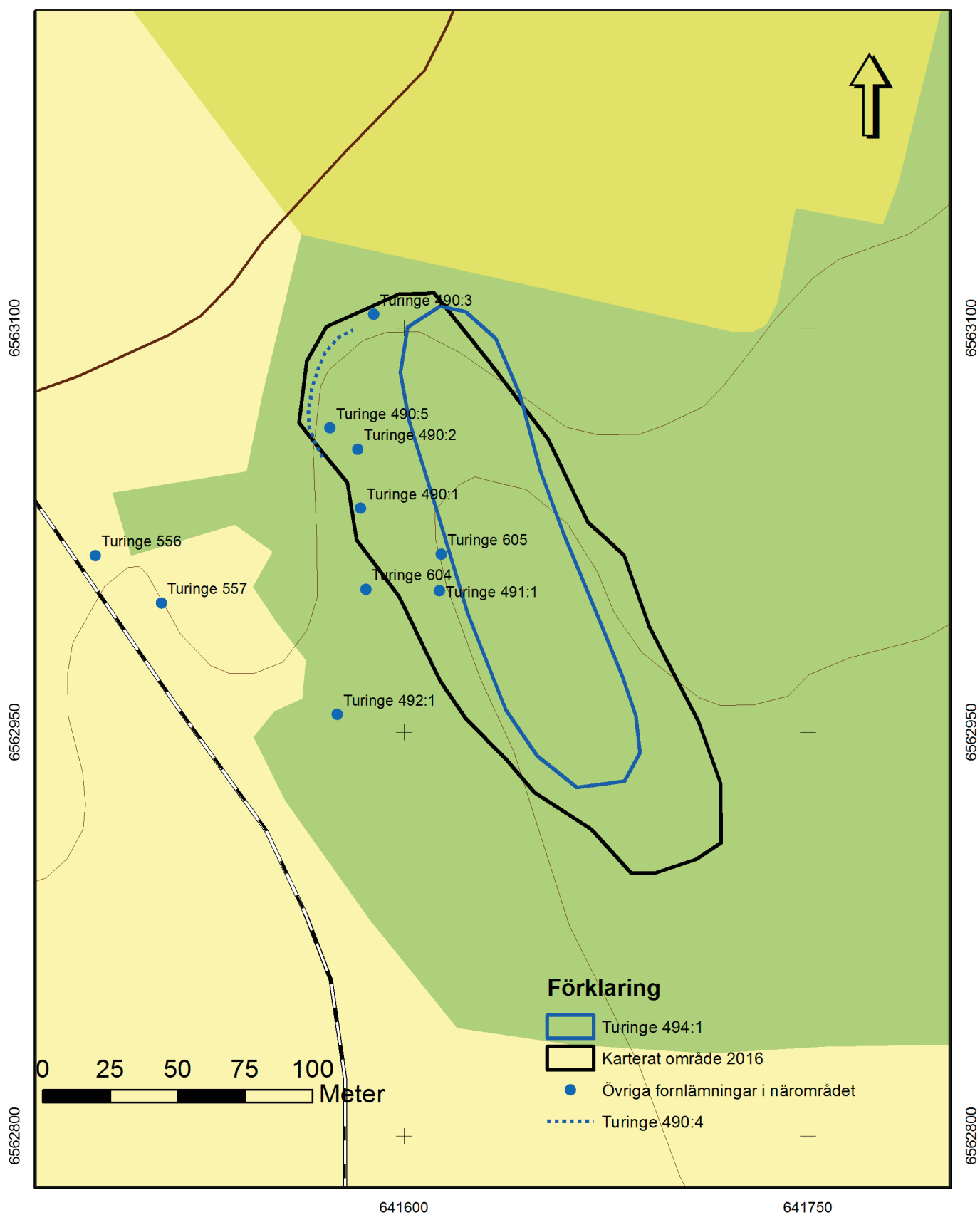
Metod

För båda uppdragen gällde att inledande fältbesök fick avgöra den exakta strategi som skulle tillämpas vid förundersökningarna. Detta blev avgörande för att enbart en okulär avgränsning med kompletterande inmätning ansågs tillräcklig för RAÄ-nr Turinge 494:1.

Vid gravfältet med RAÄ-nr Turinge 4:1 användes skiktvis schaktning med grävmaskin ned till orörd nivå för att via provschakt söka fastställa dess utsträckning mot öster och söder. Den utsträckning fornlämningen hade i Fornsök kändes dock tveksam i relation till topografin. Detta gjorde att vissa schakt placerades innanför gränsen för gravfältet.

Torplämningen RAÄ-nr Turinge 225:1 hade en schablonmässig inprickning i Fornsök och här fokuserade vi på att identifiera relevanta formelement i fält, med hjälp av äldre kartmaterial. Vi mätte in tomt och åkrar men utförde ingen provschaktning eftersom avgränsningarna var så pass tydliga i fält.

Boplotsen RAÄ-nr Turinge 558 samt skålgropslokalen RAÄ-nr Turinge 555 avgränsades via skiktvis avbaning med maskin till orörd nivå.

*Figur 7. Båtsmanstomten
sedd från vägen. Foto av
Arkeologgruppen AB.*

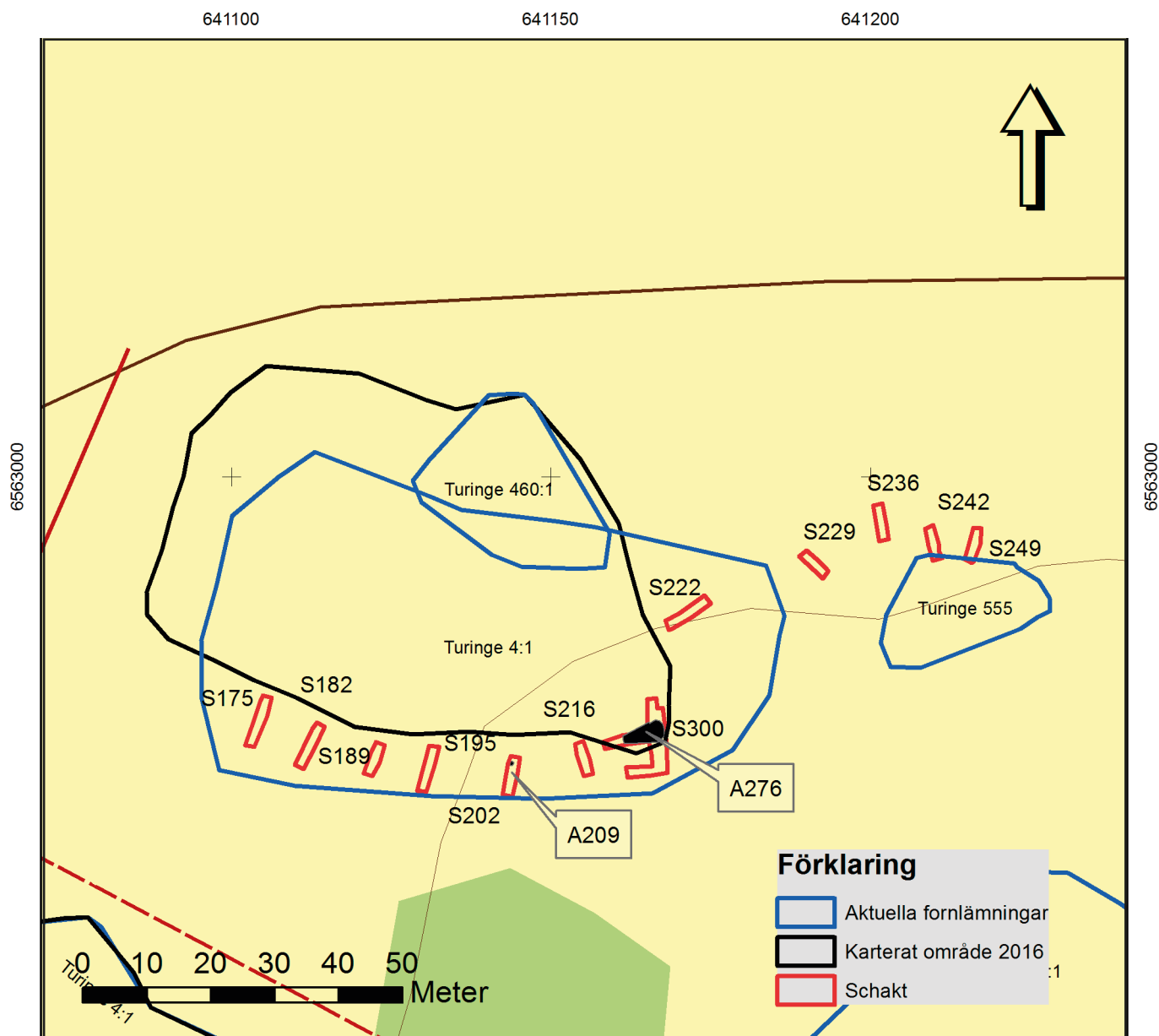
Genomförande

Vid RAÄ-nr Turinge 494:1 gavs avgränsningen av topografin och den specifika frågan kring avgränsningen mot öster kan anses besvarad just av topografin. Marken sluttar här markant från platån mot nordöst och kan inte betraktas som ett potentiellt boplatsläge. Hela platån är däremot ett utmärkt läge för en större boplat i krönläge, särskilt med tanke på närheten till en större vik med havskontakt under bronsåldern. Viken kom in från nordväst mot höjdplatån och det är i den riktningen man kan räkna med att en boplat finns.

Utifrån dessa observationer ansågs att fornlämningens gränser kunde avläsas i terrängen och att schaktning inte var nödvändig. Dock gjordes en fördjupad fältinventering och inmätning av gränsen. Områdets utsträckning blev därmed cirka 240x80 meter. Området utökades främst i väster samt i sydöst.

Bebyggelsen vid båtsmanstorpets RAÄ-nr Turinge 225:1 har rivits sedan registreringen i FMIS, enligt uppgift för mindre än tio år sedan. Den hade stått tom i någon tid och blivit ett "tillhåll". Det nuvarande fornlämningsområdet följer inte topografi eller äldre gränser, inte heller för ägoslag.

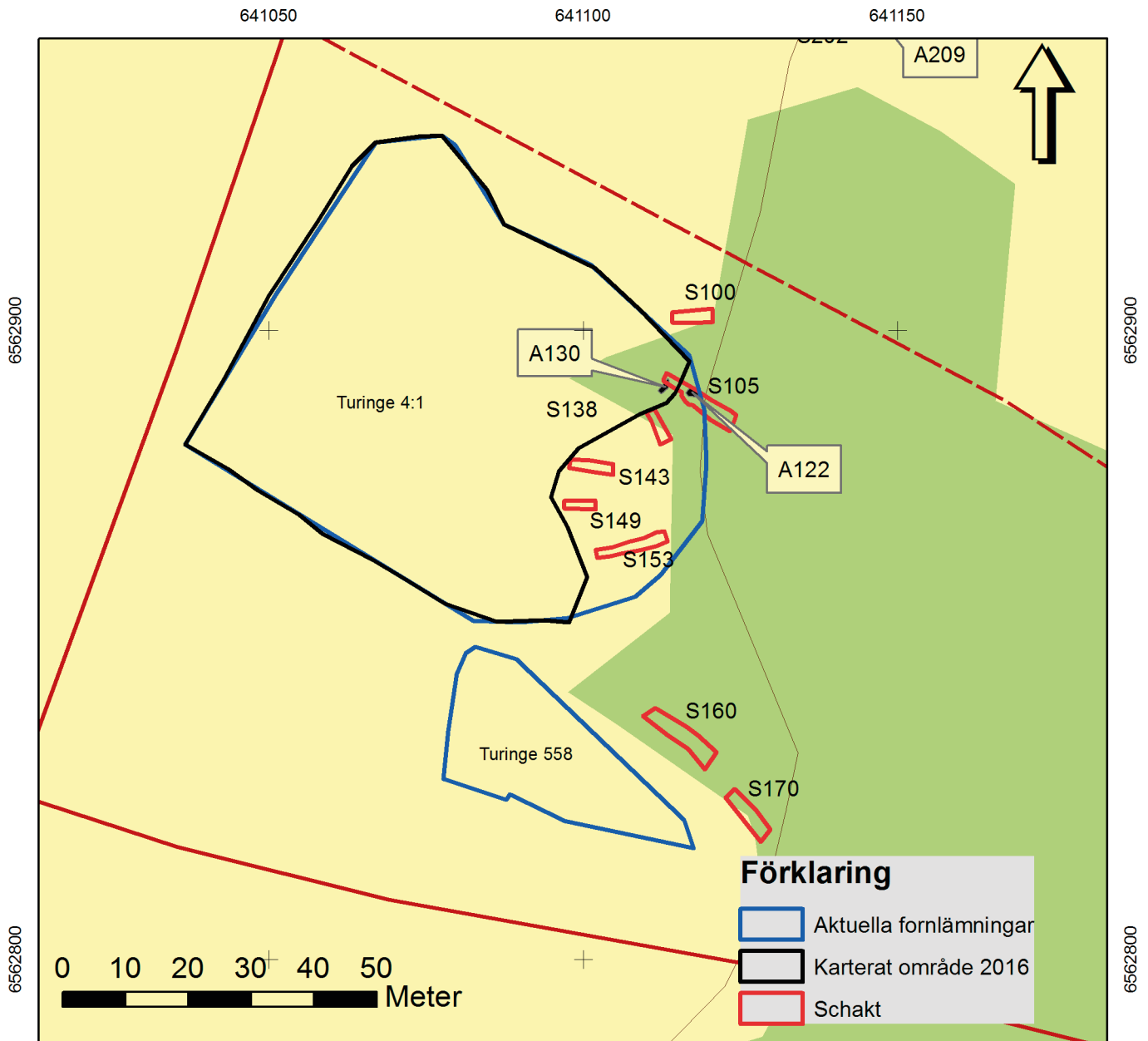
Inom enheten finns idag tre fragmentariska husgrunder, varav två är från de byggnader (bostadshus + uthus) som fortfarande stod på plats vid utredningen år 1995. Tydliga spår finns även av trädgården,

Figur 8. Schaktplan för RAÄ-nr Turinge 4:1 (del 4A) och RAÄ-nr Turinge 555.

till exempel i form av en vildvuxen syrenberså och rikligt med rabarber samt diverse rabattblommor. Av arkivmaterialet framgår att en andra enhet togs upp vid Högled kring år 1850. Innan dess fanns enbart båtsmanstorp, med äldsta belägg från 1690-talet. Tyvärr är det svårt att avgöra vilken av husgrunderna som är från båtsmanstorp, eftersom de äldre kartorna enbart redovisar en husschablon, utan preciserat läge.

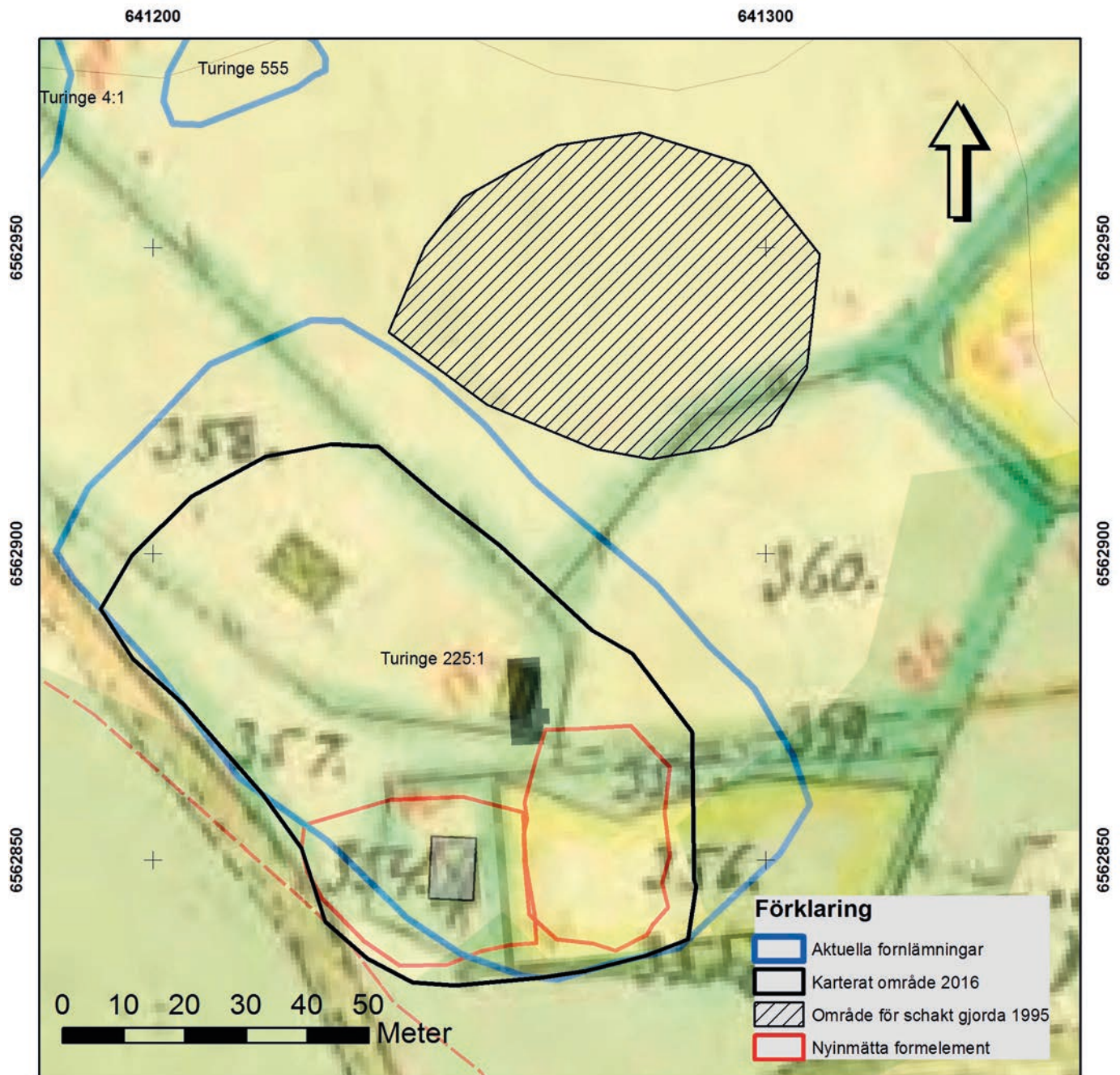
Gränserna för åker och andra inägor är emellertid förhållandevis lätta att identifiera utifrån en laga skifteskarta som enligt boken "Torp i Turinge" (red. Holz 2007) ska vara från år 1848. Enligt lantmäteriet är den från en laga skiftesförrättning utförd åren 1909–1910, men i det finstilla kan man läsa att för delar av kartan har en äldre förlaga an-

Figur 9. Schaktplan för RAÄ-nr Turinge 4:1 (del 4B) och RAÄ-nr Turinge 558.

vänts, så kartan för Högled speglar antagligen situationen kring mitten av 1800-talet. Denna karta återger dock två enheter, vilket gör att den andra enheten balanserar precis på åldersgränsen för fornlämningar (se figur 4).

För det nu aktuella uppdraget fokuserade vi på att göra avgränsningen utifrån gränserna mellan tomt, åker och äng. De mätningar som gjordes kring Högled avser att ge en realistisk bild av båtsmanstorpets och dess inägor, en mer verklighetsnära bild än den tidigare schablonen. Vi valde att avstå från sökschakt, då de knappast skulle tillföra någon ny information i nuvarande läge. En avgränsning kunde göras ändå, med hjälp av information från schakten som grävdes vid utredningen år 1995.

Figur 10. Plan över RAÄ-nr Turinge 225:1 med gällande begränsning samt ny inmätning.

I anslutning till de tre blocken vid RAÄ-nr Turinge 555 togs fyra schakt upp, främst på deras norra sida.

Vid gravfältet RAÄ-nr Turinge 4:1 valde vi att utgå från terrängens beskaffenhet och lägga våra sökschakt därefter. Det innebar för 4A att vi i söder utgick från ett grunt dike som skilde förhöjningen med de synliga gravarna från den äldre åkerytan. Sammanlagt åtta schakt upptogs söder om 4A. Av dessa innehöll endast två schakt anläggningar. I schakt 202 återfanns en sopgrop, A209, med skärvor av yngre

rödgoods samt odefinierbart järnskrot. I schakt 300 fanns rester av två härdar som kom att mätas in med samma anläggningsnummer, A276. Öster om A4 upptogs endast ett schakt, då det tidigare nämnda rejäla diket begränsade ytan tillsammans med några större träd. På andra sidan diket upptogs några schakt i anslutning till Turinge 555 och övrig schaktning bedömdes vara överflödigt då terrängen här planade ut och ändrade karaktär. Utifrån den information vi nu fått mätte vi in en ny begränsning för gravfältet 4A.

Vid 4B fanns ett område med plan mark i den östra delen av den markerade fornlämningen. Vi valde att börja schakta där, vid gränsen mot de synliga gravarna. Därifrån drogs schakten österut, mot den sankare marken. Sammanlagt sex schakt upptogs här. Endast schakt 105 innehöll anläggningar av förhistorisk karaktär, en del av en eventuell gravöverbyggnad (A130) samt en mindre stensamling som mest liknade ett gränsröse (A122). Med ledning av informationen från schakten mätte vi därefter in en ny avgränsning för gravfältet 4B.

Vid RAÄ-nr Turinge 558 drogs två provschakt längs med fornlämningens nordöstra gräns. Dessa innehöll inget av antikvariskt intresse.

Resultat

RAÄ-nr Turinge 494:1

Fornlämningsområdet anses vara avgränsat i alla riktningar. Den nya avgränsningen inkluderar flera existerande fornlämningar som framgår av figur 6. Dessa utgörs av skålgropsförekomster, en skärvtenshög samt den tidigare nämnda terrasseringen. Samtliga fornlämningar kan antas vara en del av ett och samma fornlämningskomplex.

RAÄ-nr Turinge 225:1

Torpets båda enheter samt inägorna har avgränsats.

RAÄ-nr Turinge 555

Inget av antikvariskt intresse framkom i provschakten.

RAÄ-nr Turinge 4:1

Gravfältet 4A kunde ges en justerad begränsning som i praktiken innebär en viss förskjutning av gravfältsområdet åt nordväst. Gravfältet 4B kan utifrån förundersökningens resultat få en justerad begränsning av den östra gränsen, cirka 20 meter västerut.

Angående frågan om det rör sig om ett eller två gravfält finns inget i denna undersökning som tyder på att det funnits gravar i området emellan den norra och södra delen. Den har varit uppodlad, något som sannolikt skedde under 1800-talet, och därefter plöjd ned till ett djup

av cirka 0,25 meter. Men om gravar funnits där brukar ändå rester av dessa återfinnas i matjorden och även vara märkbara under plogdjup. Gravfälten kan vara två separata, precis som bedömningen var i första gångsinventeringen.

RAÄ-nr Turinge 558

Avgränsning kunde ske mot öster via de två provschakten som båda var tomma. Terrängen i sig gav också en begränsning av boplatsen som sannolikt haft sin huvudsakliga utbredning mot söder, utanför det aktuella arbetsområdet.

Tolkning och utvärdering

Förundersökningarna kunde precisera fornlämningarnas utsträckning genom användning av olika metoder, utgående från de skilda förutsättningar som lämningarna erbjöd.

Det stora grav- och boplatssområdet RAÄ-nr Turinge 494:1 är en lämning med mycket hög potential, både utifrån topografiska fakta och sammansättningen av komponenterna. Avgränsningen mot öster var dock okomplicerad när man var på plats och därför avstod vi från markingrepp.

Vid båtsmanstorpet Högled, RAÄ-nr Turinge 225, rådde andra förutsättningar jämfört med när lämningen registrerades. Då var torpet bebott, nu var alla byggnader rivna. Med hjälp av en laga skifteskarta kunde vi återfinna tillräckligt många formelement för att ringa in såväl tomt- som åkermark. Tillsammans med information från de nio provschakt som upptogs vid utredningen år 1995 gav det tillräckligt för att vi skulle kunna nöja oss med att göra en ny kartering av området.

När det gäller gravfältet RAÄ-nr Turinge 4:1 fann vi att kartan inte stämde med verkligheten. Det gjorde att vi tvingades schakta inom fornlämningsområdet för att uppnå målet att avgränsa gravfältet. Men åtgärderna gav önskat resultat och gravfältet kunde sedan mätas in på nytt utifrån ny information.

För RAÄ-nr Turinge 555 och RAÄ-nr Turinge 558 gäller att de kunde avgränsas enligt förfrågningsunderlagets instruktioner.

Utvärdering av undersökningsplanerna

Uppdragen gällde primärt att avgränsa de angivna fornlämningarna. Som metod angavs i undersökningsplanerna i första hand grävning av sökschakt med maskin. Efter en grundläggande fältinventering framstod att ett mer varierat metodval var att föredra. Därför användes enbart okulär besiktning vid RAÄ-nr Turinge 494:1 och RAÄ-nr Turinge 225:1, där kombinerat med en utgångspunkt i äldre kartmaterial. Övriga fornlämningar avgränsades enligt den i undersökningsplanerna angivna metoden. Slutresultatet blev dock det avsedda, att samtliga fornlämningar har avgränsats.

Referenser

Tryckta källor

- Broström, Sven-Gunnar. 2007. *Skålgropar vid Mörby gård, Turinge s:n, Södermanland*. Rapport över inventering och dokumentation utförd 2007 av S-G Broström / K. Ihrestam. Botark-rapport 2007-14.
- Brunstedt, S. 1995. *Mörby arbetsområde, Mörby 5:1, Turinge socken, Södermanland*. Arkeologisk utredning. RAÄ UV Stockholm rapport 1995:47
- Hansson, M. 2007. *Mörby*. Arkeologiska undersökningar kring RAÄ 4 och RAÄ 255, Turinge socken, Nykvarns kommun, Södermanland. Stockholms läns museum rapport 2007:10
- Holz, S. (red), 2007. *Torp i Turinge*. Inventering av 108 torp i Turinge socken, Nykvarns kommun, Stockholms län.

Kartor och arkivmaterial

HISTORISKA LANTMÄTERIAKTER

Lantmäteristyrelsens arkiv

A105-28:3 , Mörby nr 1-4, Turinge socken, Stockholms län

Tekniska och administrativa uppgifter

Landskap	Södermanland
Län	Stockholm
Kommun	Nykvarn
Socken	Turinge
Fastighet	Mörby 5:1
Fornlämningsnummer	—

Projektledning	Tomas Ekman
Personal	Tomas Ekman Karin Sundberg

Undersökningstid	2016-05-18 till 2016-05-23
Exploateringsyta	Ca 6 000 + 8 000 m ²
Koordinatsystem	SWEREF 99 TM
Höjdsystem	RH 2000

Länsstyrelsens diarienummer

43111-4685-2016
43111-8920-2016

Arkeologgruppens projektnummer

2016_12, 2016_25

Arkiv

Arkivmaterial förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Digitalt arkiv

Digitala data förvaras tillsvidare hos Arkeologgruppen AB.

Fynd

Inga fynd omhändertogs.

Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell

Samtliga angivelser i meter

Nr	Längd	Bredd	Djup	Innehåll
100	6	2	0,5	0,4 humös jord, lerig/siltig morän.
105	13	2,3	0,6	0,35-0,6 humös jord, grusig lera.
138	5,4	1,4	0,4	0,3 humös jord, lerig morän.
143	7	1,4	0,4	0,3 humös jord, lerig/siltig morän.
149	4,9	1,3	0,5	0,3 humös jord, lerig morän.
153	11,5	1,6	0,35	0,3 humös jord, lera ställvis grusig morän.

Nr	Längd	Bredd	Djup	Innehåll
170	8,7	2,5	0,35	0,1 torv, 0,25 matjord, lera
165	10	2,2	0,5	0,1 torv, 0,4 matjord, lera

Nr	Längd	Bredd	Djup	Innehåll
175	8,2	1,7	0,45	0,25 matjord, lera. Berg i söder.
182	7,4	1,6	0,5	0,15 torv, centralt berg, siltig lera i söder.
189	5,2	1,8	0,35	0,25 torv/matjord. Berg i norr och söder. Ställvis lera.
195	7,2	1,5	0,4	0,25 torv/matjord. Moränstråk i den norra delen. Söder siltig morän med inslag av lera.
202	6,1	1,7	0,35	0,2 torv/humöst material, 0,15 morän med inslag av lera. I den östra delen A209.
216	5,2	1,7	0,35	0,2 torv/humöst material, 0,15 morän med inslag av lera. En större sten centralt i schaktet, 0,4-0,5 m stor.
222	7,5	1,5	0,3	0,15 torv, 0,2 matjord, siltig lera.
229	4,8	1,6	0,4	0,10 torv, 0,30 stenig/siltig morän. Enstaka större stenar i nordväst.
236	5,6	1,4	0,25-0,3	0,10 torv, 0,20 siltig morän. 0,05-0,2 m stora stenar i norr.
242	5,2	1,6	0,4	0,15 torv, 0,25 siltig morän. 0,4 m stora stenar spritt i schaktet.
249	5,6	1,5	0,4	0,15 torv, 0,25 siltig morän. En 0,4 m stor sten i norr.
300	11,8	2,7	0,3-0,4	F-format schakt, 0,2 torv/matjord. Därunder brun kulturpåverkad silt. En del skärvig och skörbränd sten. Berg i norr. Siltig lera i botten i övrigt. Se vidare A276
300	7,1	1,5		Se ovan
300	4,1	1,6		Se ovan

Bilaga 2. Anläggningstabell

Samtliga angivelser i meter

Nr	Typ	Längd	Bredd	Innehåll	Schakt
122	Stensättning?	1,6	1,4	Stenar 0,3-0,4 m stora. I en liten hög.	105
130	Stensamling	2,5	1,3	Samling av sten 0,4-0,6 m stora.	105
209	Sopgrop	0,7	0,5	Brun, kompakt jord, yngre rödgodskeramik.	202
276	Härdrester	6	3,3	Sot/kol skärvig sten, bränd lera. Spår av minst två sönderplöjda härdar.	300

